

MEGÚJULÓ MSZP – MEGÚJULÓ, ZÖLDENERGIA FORDULAT

Az energiaipar jövője az energiatermelésben, az elosztásban és a fogyasztásban rejtőzik.

Helyzetelemzés I.

- A világon egyre nyomasztóbbá válik az energiaellátás kérdésének megoldása.
- Az energiához való hozzáférés a világ valamennyi országa számára stratégiai fontosságú.
- A fosszilis energiahordozók árának rendkívüli változékonysága miatt egyre bizonytalanabbá válik a globális gazdaság.
- Az üvegházgáz-kibocsátás globális szinten 70%-kal nőtt 1970 és 2004 között.
- Nincs más választás: gyökeresen változtatni kell az életvitelünkön!
- **Az energiatermelésben, gazdaságunk építésében új utakat kell keresni.**

Helyzetelemzés II.

- Célkitűzéseinket alapvetően az Európai Unió normáiból, céljaiból kell levezetnünk.
- Ma az EU jobban tart a klímaváltozás hatásaitól, mint a globális gazdasági válságtól.
- A félelmeket fokozza, hogy sem elegendő tapasztalat, sem elegendő statisztikai adat nem áll egyelőre rendelkezésre a piac hosszú távú szervező szerepére vonatkozóan.
- Inkább várakozó álláspont tapasztalható, a konklúziók levonása helyett.

Zöldenergia fordulat I.

- Az elkövetkező pár évben hosszútávon ható politikai döntések meghozatalával el kell indítani a megújuló, zöldenergiái fordulatot.
- Egy évtizednél is többbe került, mire a politikusok megértették az éghajlati krízis végveszélyét. Nincs még egy évtizedünk arra, hogy megegyezzünk az energiaszektorban szükséges változtatásokról.

Zöldenergia fordulat II.

- A zöldenergiái fordulatot négy szintre lebontva valósítjuk meg:
 - **Családi szinten**, ahol az egyedi háztartások energia felhasználásának csökkentését, illetve megújuló energia ellátását oldjuk meg.
 - **Helyi, közösségi, önkormányzati szinten**, ahol a közösségi épületek energiagazdálkodása mellett fenntartható biomassza- és a regionálisan megfelelő egyéb megújuló energiagazdálkodást vezetünk be.
 - Kihhasználva földrajzi helyzetünket és történelmi kapcsolatainkat, **a környező országokkal létrehozott határon átnyúló energetikai rendszer szintjén**, mely összekapcsolja az árvízvédelmet, az energia tárolást és az ökológiai értékek megőrzését.
 - **EU szinten**, nemcsak bekapcsolódva a fejlesztendő uniós hálózatba, hanem „intelligens hálózat” szolgáltatást is nyújtva, felhasználóból szolgáltatóvá lépni elő.

A magyar villamosenergia-rendszer

- A magyar villamosenergia-szektor központosított.
- Magyarország energiaszükséglete számottevően csökkent 1992-ig, majd lassan növekedni kezdett.
- A 2008-as gazdasági válság miatt jelentős, 7,6 %-os csökkenés következett be a primerenergia-fogyasztásban.
- 2010-ben a Paksi Atomerőmű 37 %-ot, a gázerőművek a 28 %-ot, a ligniterőművek a 12 %-ot termelték meg, míg 13 %-ban importra szorultunk.
- A megújulók 2010-ben az áramfogyasztás mindössze 7 %-át elégítették ki. (A termelés mintegy 70 %-a biomasszából, a szél 13 %-ot, a vízenergia 9 %-ot tesz ki.)

A magyar hőenergia-rendszer

- **Az összes energia 40 %-át az épületekben használják fel Magyarországon: ennek kétharmada megy el fűtésre és hűtésre.**
- A háztartások 17 %-a csatlakozik a távfűtési hálózatra.
- A hazai középületek, lakóépületek és házak nagy része nem felel meg a korszerű fűtéstechnikai-műszaki követelményeknek.
- A földgáz aránya az energiaszerkezetben, az energiaellátás szempontjából komoly kiszolgáltatottságot jelent.
- Kihívások: az óriási mértékű energiapazarlás jelenlegi gyakorlatának visszaszorítása és a földgáz importjának diverzifikálása .
- A jelenlegi épületállomány renoválása kiemelkedő szerepet játszhat, egy széleskörű energiahatékonysági és szigetelési program pedig a gazdaságot is élénkítené.
- Ennek nyomán **legalább 100 ezernyi új munkahely jöhetne létre az építőiparban.**

Kulcsfontosságú ügyek és kihívások I.

- Ellátás-biztonsági szempontból a helyzet megoldása érdekében gyakorlatban is kivitelezhető energiahatékonysági megoldásokat kell bevezetni.
- Az importforrások kockázatát csökkenteni kell, az épületek energia hatékonyá tételében pedig komoly lehetőségek rejlenek.
- Legalább 80%-os hőenergia megtakarítást hozhat a lakossági, kereskedelmi és középületekben egy szigetelési program megvalósítása.
- Egy átlagos magyarországi háztartás bevételének több mint 10 %-át fordítja energiaszámlák kifizetésére, miközben a hálózat veszteségei jelentősek.
- A Paksi Atomerőműhöz és a Mátrai Erőműhöz hasonló nagy erőművek nem képesek reagálni az energiaigények természetes változásaira.
- Az energiatermelést sokkal inkább helyi szintűvé és sokkal alkalmazkodóbbá kell tenni.

A változás öt fő alapeleme I.

- A megújuló energiára épülő megoldások bevezetése, különösen a **decentralizált energiarendszerek kiépítése**:
 - A hálózati rendszer ne a hagyományos, nagy erőművekre, hanem inkább több, megújuló energián alapuló egységre támaszkodjon.
 - Ehhez újfajta hálózatokra és az energiarendszerhez kapcsolódó innovatív szerkezeti megoldásokra van szükség
 - Kulcsfontosságú elemek a mikro-hálózatok, az intelligens hálózatok és a nagyléptékű, hatékony szuperhálózat.

A változás öt fő alapeleme II.

- **A környezeti korlátok tiszteletben tartása:**
 - Évente több mint 25 milliárd tonnányi szén-dioxid egyenértéket bocsátunk ki.
 - Az első és legfontosabb cél a környezet és a klíma védelme - az EU ennek az elvnek szinte mindent alárendel.
 - Magyarországon sokkal nagyobb teret kell, hogy kapjon a környezet és az éghajlat védelme.
 - Ez nemcsak a kötelezettségvállalásaink, hanem a hazai lakosság érdeke is.

A változás öt fő alapeleme III.

- **A szennyező (fekete energia), nem fenntartható energiaforrások fokozatos kivezetése:**
 - Az energiahatékonysági cselekvési program terv biztosítaná, hogy az elsődleges energia-igények jelentősen, mintegy 26 %-al csökkenjenek 2050-re.
 - Ehhez elengedhetetlen feltétel:
 - a megújuló energiaforrások arányának számottevő növelése;
 - a tisztaszén technológiák elterjesztése és a fosszilis energiahordozók felhasználásának fokozatos csökkentése.
 - A tervezési időszak végére évente jelentős mértékű energia (összesen 487 Petajoule) takarítható meg, illetve váltható ki megújuló energiaforrással.

A változás öt fő alapeleme IV.

- **Az energiaforrások hozzáféréseinek igazságosabbá tétele:**
 - Ameddig vannak természetes korlátok, addig gondoskodni kell a megvalósítás költségeinek és a projekt hasznainak méltányos elosztásáról is a társadalmon belül.
 - A zöldenergiának a forrás költsége nulla: nem kell fizetni érte, mert ingyen van.
 - Olyan helyeken, ahol nem lehetett élet vagy gazdaságos termelés – lassan megtelik étellel az energiatermelés helyi megoldása miatt.
 - Ha megfelelő választ akarunk adni a klímaváltozásra, egyik irányelvként az egyenlőség és méltányosság elvét kell követnünk.
 - Csak így módon teremthetjük meg a valódi energiabiztonságot, valamint a tényleges emberi jóléthez szükséges feltételeket.
 - A zöld forgatókönyv megvalósítása egy jobb és élhetőbb országot teremtene, mivel minden közösség számára biztosítja a kitörés lehetőségét.

A változás öt fő alapeleme V.

- **A gazdasági növekedés és a fosszilis energiahordozók használatának függetlenítése:**
 - A szénre és gázra épülő energiatermelést konkrét program szerint kivezetésre lehet ítélni.
 - A hosszútávon jó megoldás a zöldenergia fordulat.
 - Nem építhetünk szénerőműveket és gázerőműveket egy olyan időszakban, amikor a kibocsátásuk nagyon is valós és sürgető veszélyt jelent.
 - Az atomenergia használatát célszerű korlátokhoz kötni.
 - A zöld programot már most el lehet indítani, párhuzamosan futtatva a fekete technológiákkal 2030-ig, fokozatosan csökkenő mértékben, a tisztaszén technológiák alkalmazásával.
 - Ezt követően csak a zöld, klímabarát programokat szabad futtatni.

Javaslatunk - a Zöld Beruházási Rendszer megújítása

- A közösségi programok 90%-os támogatást élveznek, a lakossági programok lakásonként 2 millió forintos vissza nem térítendő támogatást és a teljes felújításra garantált hitelt kapnak, amelynek éves hiteltörlesztő részlete nem haladhatja meg a hitelből megvalósított beruházás energia-megtakarításának éves, pénzben kifejezett értékét.
- A kvótabevételekből a szocialista kormányzás időszakában már, mint első klímavédelmi lépésként elkezdett, azonnali, a szociális szempontokat figyelembe vevő izzó és háztartási gépcsere programot hirdetünk, 100%-os támogatási intenzitással.
- A hátrányos helyzetűnek minősített települési önkormányzatok számára közösségi parabolás naperőművek telepítését tesszük lehetővé, szintén 100%-os támogatási intenzitással a kvótabevételekből.
- Vállalkozásszerűen városi személyszállítással foglalkozó cégek elektromos meghajtású személygépjárműveinek beszerzésére 80%-os támogatás intenzitással biztosítunk forrásokat.

Új elem: a közösségi erdőgazdálkodás I.

- A biomassza alapú energiatermelés jelenlegi formája nem fenntartható.
- Át kell állítani a biomassza gazdálkodást egy ökológiai, gazdasági és szociális értelemben is fenntartható rendszerre, elsősorban a helyi igényeket kielégítve.
- Kívánatos az eredetileg elegyes, őshonos, lombhullató erdők visszaállítása és telepítése.
- Helyi közösségeknek, akár az állami területek juttatásával kell kiegészített pénzügyi forrásokat biztosítani új őshonos, elegyes erdők telepítésére. Ezen erdők egy része állandó erdőborítás mellett, a helyi biomassza igények kielégítését szolgálja.
- Kiemelkedően fontos a leszakadó, a Fidesz-kormány intézkedései miatt egyre elszegényedő társadalmi rétegek olcsó, jó minőségű tűzifával való ellátása.

Új elem: a közösségi erdőgazdálkodás II.

- Az erdőtüzekkel fenyegető állami területeken lévő akácok és fenyvesek felújítását is el kell végezni. Az onnan kitermelt biomasszával biztosítható mind a meglévő biomassza erőművek, mind a lakosság tűzifával való ellátása.
- A biomassza helyi előállítására a településekre szalmából bio-brikettet készítő gépeket is kell telepíteni, így egy teljes körű rendszerrel megoldható a helyi légkörbarát és olcsó fűtés.
- Ezzel a megoldással egy kis közösség is (ahol korábban nem volt semmilyen energetikai szolgáltatás kiépítve) hozzájuthat versenyképes, megfizethető villamos és hőenergiához.
- A közösség maga dönt annak konkrét elosztásáról, vagyis nem egy ártámogató mechanizmuson keresztül érjük el a társadalmi jóléthez vezető utat.
- A befektetők számára megteremtjük a beruházás lehetőségét, és piaci eszközökkel biztosítjuk a térségek élet-képességét.

Finanszírozás

- A jelenlegi számítások szerint az ország összes épületének korszerűsítéséhez 2024-ig évente közel 230 Mrd forintra lesz szükség.
- Évente 25 Mrd forintba kerül a közösségi erdőgazdálkodás beruházási költségeinek támogatása.
- Ezek a maguk nemében egyszeri befektetendő összegek.
- A finanszírozást az értékesíthető állami kvóták bevételeiből és a 2014-20 között rendelkezésre álló uniós forrásokból valósítjuk meg.

Összegzés

- A beruházások a nemzetközi tapasztalatok alapján is nyereségesek lesznek és hozamaik biztosítani fogják a zöldenergia beruházások finanszírozásához szükséges önerőt és annak megtérülését.
- Az előrejelzések és becsült számítások alapján a zöld megoldások beruházási költségei a következő 30 évben – elterjedésüket feltételezve – versenyképesek lesznek a fosszilis energiatermelés jelenlegi technológiai megoldásaival.
- **A programot a szociális egyenlőtlenségek csökkentése alapján és a klímavédelem zászlaja alatt vezényeljük le.**
- A zöldenergia fordulat a központi kérdést oldja meg: **a lakossági rezsi költségek jelentős csökkentését, az élhető környezet tiszteletben tartását és regenerálódásának esélyét.**